

JAARVERSLAG 2018

DAGCENTRUM SINT-NIKLAAS vzw
ONZE-LIEVE-VROUWPLEIN 31
9100 Sint-Niklaas
Tel. 03/776 03 86
info@dagcentrum.be
www.dagcentrum.be

INHOUD

1. ONZE DOELGROEP	7
1.1. PERSOONSVOLGENDE FINANCIERING	7
1.1.1. RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE HULP (RTH).....	7
1.1.2. PERSOONSVOLGEND BUDGET: NIET-RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE HULP (N-RTH).....	7
1.1.3. NIEUWE DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMSTEN.....	8
1.2. AANBOD.....	8
1.2.1. DAGCENTRUMACTIVITEITEN.....	8
1.2.2. BEGELEID WERKEN	11
1.3. VOOR EN MET ONZE DOELGROEP.....	14
1.3.1. REIZEN.....	14
1.3.2. ACTIVITEITENCOACH.....	14
1.3.3. SPECIAL OLYMPICS.....	15
1.3.4. WAAR IS DAT FEESTJE?	16
1.4. STATISTIEKEN	17
1.4.1. ALGEMEEN	17
1.4.2. NIEUW GESTART	18
1.4.3. UITSTROOM.....	18
1.4.4. BEZETTING.....	19
2. ONZE MEDEWERKERS EN VRIJWILLIGERS.....	20
2.1. OVERZICHT MEDEWERKERS.....	20
2.2. PERSONEELSBELEID: KANSENTRAJECT	23
2.3. VORMINGSBELEID: HET DAGCENTRUM ALS LERENDE ORGANISATIE	25
3. ONZE ORGANISATIE	27
3.1. ORGANISATIE-ONTWIKKELINGEN.....	27
3.2. OVERLEGSTRUCTUREN.....	29
3.3. SAMENWERKINGSVERBANDEN BINNEN VAPH.....	31
3.4. WERKINGSSTRUCTUUR	32
3.5. FINANCIEEL.....	33
3.6. NAAMBEKENDHEID.....	33
3.6.1. DAG VAN DE ZORG.....	34
3.6.2. WEBSITE IN KLARE TAAL	34
4. EXTERNE BELEIDSONTWIKKELINGEN	36
4.1. GDPR.....	36
4.2. KWALITEIT.....	37

VERKLARENDE NOTA

Beleidsgroep	Hieronder verstaan we de directie, beleidsmedewerker, zorgbemiddelaars en coördinatoren van de orthoagogische dienst.
Coördinator	Leidinggevende van team(s).
FTE	Full Time Equivalent: rekeneenheid waarmee de omvang van de personeelssterkte wordt uitgedrukt. Eén FTE staat voor een voltijdse medewerker.
IDO	Individuele Dienstverleningsovereenkomst: overeenkomst waarin de ondersteuning van de individuele cliënt en de kostprijs hiervan omschreven wordt.
Orthoagogische dienst	Geheel van medewerkers die instaan voor het begeleiden van onze cliënten (zorgbemiddelaars, coördinatoren en begeleiders).
Ouders	Hieronder verstaan we: ouder(s) of pleegouder(s) of vertegenwoordiger(s) of vertrouwenspersoon. Op heel wat plaatsen wordt ook de benaming ouders/(wettelijke) vertegenwoordigers gebruikt.
PAB	Persoonlijke-Assistentie Budget: budget dat het VAPH een zorgvrager geeft om zijn assistentie thuis, op school of op het werk te organiseren en financieren. Met het PAB kan iemand assistenten aanwerven en wordt dus werkgever.
Persoonsvolgend	Wanneer een individuele dienstverleningsovereenkomst tussen de cliënt en een bepaalde voorziening wordt beëindigd, blijft het budget ter beschikking van de cliënt en kan deze hiermee een nieuwe individuele dienstverleningsovereenkomst afsluiten met een andere voorziening.
PVB	Persoonsvolgend Budget: budget dat het VAPH aan iemand persoonlijk toekent om gedeeltelijk of volledig zijn/haar ondersteuning te organiseren en te financieren. Men heeft daarbij een grote keuzevrijheid en kan zelf beslissen welke ondersteuning men waar en wanneer inkoopt. Zo kan men een beroep doen op zowel persoonlijke assistenten als op al dan niet door het VAPH erkende diensten en voorzieningen.
PVC	Persoonsvolgende Convenant: hierbij krijgt de zorgvrager een budget toegekend waarmee op een flexibele manier een oplossing gezocht kan worden voor zijn of haar zorgvraag.

PVF	Persoonsvolgende Financiering: budget dat door de Vlaamse overheid wordt toegekend aan een persoon met een handicap. Dit kan onder de vorm van een basisondersteuningsbudget of een PVB.
RTH	Rechtstreeks Toegankelijke Hulp: beperkte, handicap-specifieke ondersteuning waarvoor men geen goedkeuring van het VAPH nodig heeft. RTH bestaat in drie vormen: begeleiding, dagopvang en verblijf. Men kan kiezen voor één van deze vormen of voor een combinatie.
n-RTH	Niet Rechtstreeks Toegankelijke Hulp: handicap-specifieke ondersteuning waarvoor men een goedkeuring van het VAPH nodig heeft. Het aanbod van ons Dagcentrum valt onder n-RTH.
TNW	Tehuis Niet Werkenden.
Transitie	Overgang, verandering. In onze context gebruikt om het veranderingsproces met betrekking tot de financiering van de sector aan te duiden.
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.
Vergunde zorgaanbieder	Een zorgaanbieder vergund door het VAPH. (Vroegere benaming: erkend en gesubsidieerd door het VAPH) Hier kunnen meerderjarigen met een persoonsvolgend budget terecht voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg of ondersteuning (n-RTH).
Zorgbemiddelaar	Orthoagoog die inhoudelijke ondersteuning geeft aan begeleiders en cliënten en opkomt voor de noden van de individuele cliënt.

WOORD VOORAF

Beste lezer,

Een jaarverslag is een unieke gelegenheid om terug te kijken en om iedereen te bedanken die ons verhaal mee helpt waarmaken. En er zijn vele partners om te bedanken ...

Het is een begeleidingsverhaal in een veranderend zorglandschap.

Het is een verbindend verhaal van, door en voor vele mensen ...

Een jaarverslag is traditiegetrouw ook een gelegenheid om aan de buitenwereld te tonen waar(voor) we als organisatie staan en waar we mee bezig zijn. En meteen ook om als organisatie hier zelf bij stil bij te staan.

Dit jaarverslag geeft ons de gelegenheid om jullie zicht geven op de realisaties van het Dagcentrum van het voorbije jaar 2018. We lichten het toe vanuit het perspectief van onze cliënten, onze medewerkers en vanuit de organisatie.

Het Dagcentrum biedt dagondersteuning en begeleid werken voor volwassenen met een beperking.

In de dagondersteuning komen cliënten naar het dagcentrum voor één of meerdere dagen per week. Hiervoor kunnen ze gebruik maken van onze ophaaldienst.

Bij begeleid werken gaan cliënten vrijwillig werken in het reguliere arbeidscircuit. Een jobcoach (begeleider van het Dagcentrum) ondersteunt de cliënt en de werkpost.

Het Dagcentrum ondersteunt met veel trots 173 cliënten, waarvan 100 in dagondersteuning en 51 in begeleid werken. 22 cliënten maken een combinatie van de twee.

De cliënt staat in onze organisatie centraal. Elke dag stellen we ons de vraag hoe we de kwaliteit van leven voor onze cliënten zo hoog mogelijk kunnen houden. De manier waarop we dit specifiek in 2018 deden, kan je hier verder lezen in het jaarverslag.

Het Dagcentrum is in volle ontwikkeling. Persoonsvolgende financiering, nieuwe individuele dienstverleningsovereenkomsten, woon- en leefkosten. Al deze veranderingen vragen de nodige inspanningen van het Dagcentrum, zijn medewerkers en zijn cliënten. Ze brengen heel wat nieuwe uitdagingen met zich mee. Kinderziektes moeten aangepakt worden en wat goed werkt, willen we continueren of uitbreiden.

In het jaarverslag geven we een zicht op de realisaties door middel van schenkingen. Schenkingen of giften zijn een bijzondere meerwaarde voor het Dagcentrum. Ze dragen bij in de realisatie van een kwalitatieve leefomgeving voor onze cliënten. Daarom wil ik iedereen bedanken die een schenking deed of mee mogelijk maakte.

Iedere bijdrage, klein of groot, ontvangen we met dankbaarheid.

Als nieuwe directeur wil ik graag iedereen bedanken die meewerkt aan de doelen van het Dagcentrum. Medewerkers, vrijwilligers, cliënten, netwerken, sympathisanten, cliëntenraad, vriendenkring, Raad van Bestuur, ... iedereen draagt zijn steentje bij en maakt het Dagcentrum tot wat het vandaag is: een boeiende en warme organisatie.

Ook een bijzonder woord van dank aan alle medewerkers die meewerkten aan dit jaarverslag.

Bert Storme
directeur

1. ONZE DOELGROEP

1.1. Persoonsvolgende financiering

Op 1 januari 2017 werd de Persoonsvolgende Financiering ingevoerd. In dit nieuwe systeem worden zorgbudgetten op 2 manieren toegekend aan erkende cliënten: via rechtstreeks toegankelijke hulp of via een persoonsvolgend budget.

1.1.1. Rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH)

Elke erkende zorgaanbieder beschikt over een maximaal aantal te activeren RTH-punten. In 2018 had Dagcentrum Sint-Niklaas 65,59 punten ter beschikking. Deze zijn ingezet voor zorg en ondersteuning van 50 RTH-aanvragen.

Punten voor RTH kunnen ingezet worden voor dag-, woon- of individuele ondersteuning. In Dagcentrum Sint-Niklaas wordt een deel van de beschikbare punten besteed aan individuele ondersteuning. De jobcoaches ondersteunen op deze manier cliënten binnen Begeleid Werken.

Het overige deel van de punten wordt ingezet voor dagondersteuning. Zo kunnen cliënten die (nog) geen persoonsvolgend budget hebben genieten van een zinvolle dagbesteding (max. 86 dagen op jaarbasis).

1.1.2. Persoonsvolgend budget: niet-rechtstreeks toegankelijke hulp (N-RTH)

Vanuit de transitie (voor wie reeds cliënt was bij een vergunde zorgaanbieder op 31 december 2016) werd in 2017 een persoonsvolgend budget per cliënt toegewezen. Dit budget was gebaseerd op de lopende ondersteuning (referentie 2013-2014-2015).

De aanwezigheid én zorgzwaarte waren de parameters om het totale budget te bepalen. Het toekennen van de budgetten verliep niet vlekkeloos. Na enige correcties werden cliënten in december 2017 op de hoogte gebracht van het definitieve budget voor 2018. In de loop van 2018 werd voor iedere cliënt een nieuwe overeenkomst opgemaakt, uitgaande van zijn of haar persoonlijke budget. Slechts enkele cliënten wijzigden hun zorgvraag.

Ondertussen is duidelijk geworden dat er nog een correctiefase volgt, omdat niet iedere persoon met een vergelijkbare zorgvraag/zorgzwaarte eenzelfde budget krijgt. Om deze ongelijkheden weg te werken, zijn nieuwe aanpassingen van de budgetten nodig.

1.1.3. Nieuwe dienstverleningsovereenkomsten

In 2018 heeft het Dagcentrum met elke cliënt een nieuwe individuele dienstverleningsovereenkomst ondertekend. Hierin staat beschreven welke vorm van ondersteuning is overeengekomen en op welke dagen. Bijvoorbeeld: dagbesteding, vervoer, begeleid werken, ... op dinsdag en donderdag.

Ook het aantal punten dat een cliënt hiervoor moet inzetten wordt hierin vermeld. Dit is verschillend voor iedere cliënt, omdat dit afhankelijk is van het aantal toegekende zorgpunten.

Deze punten worden bepaald aan de hand van het aantal dagen dat iemand ondersteuning vraagt en de zwaarte van de nodige zorg. Iemand die meer zorg nodig heeft, krijgt meer punten van het VAPH en betaalt bijgevolg ook meer punten aan het Dagcentrum.

1.2. Aanbod

1.2.1. Dagcentrumactiviteiten

Algemeen

Het hart van onze werking is en blijft dagbesteding op maat van onze cliënten. Cliënten die dagbesteding genieten binnen de muren van het Dagcentrum, sluiten aan in een vaste basisgroep. Sommige cliënten die beperkt naar het Dagcentrum komen (bv. één of twee dagdelen, bv. via RTH of in samenwerking met een andere voorziening) hebben geen basisgroep en sluiten aan in projectwerk (zie verder: specifieke keuzes in 2018).

We hebben momenteel acht basisgroepen waarvan zes themagroepen en twee leefgroepen.

In de themagroepen staat telkens een bepaald thema centraal. Zo zijn er :

- Themagroep Kook waar cliënten aan de slag gaan in de keuken. Groenten snijden voor soep en spaghettisaus, confituur en advocaat maken, ...
- Themagroep Hout waar cliënten zaag en hamer hanteren. Zo toveren zij hout om tot o.a. kerstversiering, nestkastjes,...

- Themagroep Plastische Activiteiten waar creativiteit troef is. Zeefdrukken, kaarsen maken, servies beschilderen,... behoren er tot de mogelijkheden.
- Themagroep Tuin waar cliënten in de tuin werken. Zaaïen, wieden en oogsten; dieren verzorgen en stallen uitkuisen,... Er is voor elk wat wils.
- Themagroep Creatieve Handwerken waar cliënten naald en draad ter hand nemen. Gebreide sjaals en mutsen, handgemaakte poppen en allerlei creatief moois,...
- Themagroep Bak en Crea waar cliënten creatieve activiteiten zoals kaartjes maken, schilderen,... combineren met kook/bakactiviteiten zoals cake, granola, koekjes,....

De thema-gerichte activiteiten leiden - soms wel, soms niet - tot een afgewerkt resultaat of verkoopbaar product. Het eindproduct is niet het hoofddoel. De klemtoon ligt vooral op het ervaren van voldoening en plezier ervaren tijdens deze activiteiten. Het bevorderen van de kwaliteit van leven van de cliënten, staat hierbij centraal.

Naast thema-gerichte activiteiten biedt elke groep ook leefgroepsactiviteiten aan. Dit kunnen meer beleavings-gerichte activiteiten zijn zoals snoezelen, krant lezen, gezelschapsspelletjes spelen,... Evenals individueel werk: afgebakende opdrachten zoals figuren matchen, sorteren, puzzelen, ... Ook computer, reken-, lees-, en schrijf oefeningen behoren tot de mogelijkheden.

De leefgroepen gaan niet uit van een welbepaald thema, maar spitsen zich toe op een specifieke aanpak om tegemoet te komen aan de noden van cliënten :

- Leefgroep Knaptand focust vooral op beleving en laag tempo-activiteiten. Hier zijn muziekactiviteiten, knutselen, snoezelen,... vaste waarden.
- Leefgroep Onze-Lieve-Vrouwplein komt tegemoet aan de sterke nood aan structuur en voorspelbaarheid. O.a. mensen met een autismespectrumstoornis hebben baat bij deze benadering.

We streven ernaar om voor iedere cliënt een eigen programma samen te stellen op maat van de interesses, rekening houdend met zowel het kunnen als aankunnen van deze cliënt. Naast de activiteiten die in de groep zelf aangeboden worden, kunnen ook sport- of, muziekactiviteiten, projectwerk of een dagdeel aansluiten in een andere groep, deel uitmaken van dit programma.

Nieuwe cliënten worden op basis van hun interesses, mogelijkheden en noden toegewezen aan een van de acht basisgroepen. Daarnaast spelen ook zaken als de groepsdynamiek, de grootte van de groep,... mee om te bepalen in welke groep een nieuwe cliënt het beste aansluit.

Specifieke keuzes in 2018

Naast de algemene werking, zijn in 2018 een paar specifieke keuzes gemaakt om zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de noden en de wensen van onze cliënten.

a) Projectwerk

Reeds een aantal jaren hebben we ons basisaanbod aangevuld met projectwerk. Vier dagen per week bieden we per dagdeel een activiteit op maat aan voor een klein groepje cliënten. Zo hebben we enkele rust- en structuurgroepjes waar in een rustig, gestructureerd kader activiteiten op maat worden aangeboden. Een aantal cliënten doen arbeidsmatige activiteiten in een reguliere werksetting op verplaatsing. Dit doen ze in groep onder begeleiding. We noemen dit 'enclavewerk'. Momenteel bieden we enclavewerk aan op een boerderij, in een muziekcentrum en in een bedrijf. Nog een ander groepje cliënten doet tuin- en belevingsactiviteiten in en rond het Dagcentrum (contact met de dieren in het Dagcentrum, een wandeling in het park,...).

Tijdens de zomer van 2018 evalueerden we projectwerk. We betrokken hierbij ook de inbreng van begeleiding van de basisgroepen. Uit de reacties bleek dat de meeste cliënten graag naar projectwerk komen en dat de activiteiten aansluiten bij de vraagstelling van cliënten.

Daarnaast vroegen een aantal vaststellingen om actie:

- Vanuit sommige teams kwam een vraag naar meer informatie over het functioneren van een bepaalde cliënt in projectwerk (wat doet hij/zij, hoe loopt het?..). Aan deze vraag werd de voorbije maanden tegemoet gekomen door info te delen tijdens teamvergaderingen, in de dagboeken,...
- We stellen vast dat er regelmatig bijkomende vragen zijn vanuit de basisgroepen om een cliënt te laten aansluiten bij projectwerk. Ook nieuwe cliënten die vanuit RTH een vraag naar dagbesteding stellen, worden regelmatig toegewezen aan een groepje van projectwerk. We streven ernaar om deze groepjes klein te houden en de samenstelling zo gunstig mogelijk te maken. Daarom beslisten we in 2018 om hier bewuster mee om te gaan. Wanneer we aan een nieuwe vraag niet tegemoet kunnen komen omdat een groepje al 'volzet' is, gaat de zorgbemiddelaar in overleg met een basisgroep om een andere cliënt niet meer te laten aansluiten in projectwerk. Het gaat dan om cliënten die ook op andere manieren al een uitgebreid programma hebben (bv. veel sportactiviteiten of dagdelen aansluiten in andere basisgroepen). We vinden het belangrijk om steeds samen met de begeleiding van de basisgroepen af te wegen: wat is het beste voor deze cliënt? Wat is haalbaar voor de basisgroep en voor projectwerk?
- Enclavewerk zit in de lift. Zowel vanuit cliënten in het Dagcentrum als ruimer in de maatschappij merken we dat er meer vraag is naar enclavewerk. We speelden hierop in door een extra werkpost toe te voegen: enclavewerk in het bedrijf SVK¹. Cliënten krijgen daar de opdracht om stickers op afgewerkte producten te plakken en in te pakken.

¹ SVK is een fabrikant en distributeur van bouwmaterialen. In de thuisbasis in Sint-Niklaas produceert het familiebedrijf dak- en gevelbekledingsproducten.

b) Individuele begeleiding vanuit tijdelijke extra middelen

Vanaf het najaar van 2018 waren we in de mogelijkheid om tot het einde van het jaar extra middelen te besteden vanuit Sociale Maribel. We kozen ervoor om deze middelen rechtstreeks in te zetten voor de begeleiding van cliënten.

Soms gaat een cliënt door een moeilijke periode en heeft tijdelijk extra aandacht en ondersteuning nodig. Het is niet altijd haalbaar voor de begeleiding van een basisgroep om deze aandacht en ondersteuning op dat moment te bieden. In 2018 stelden we vast dat in een basisgroep de draagkracht van de begeleiding en de cliënten overschreden werd door de intensieve noden van een groepslid.

Met de tijdelijke middelen Sociale Maribel werven we een extra begeleidster aan om deze cliënt individueel te begeleiden. We stelden een tijdelijk programma voor deze cliënt op. Daarin behielden we de afgebakende en voorspelbare activiteiten van zijn vast programma (terugkerende activiteiten in zijn groep, sportactiviteiten, projectwerk). Deze vulden we aan met individuele momenten met de extra begeleidster: wandelen, fietsen, film kijken,... Ook risicovolle momenten zoals het moment van aankomst in het Dagcentrum, koffiepauzes, 'lege' momenten in de groep,... werden vervangen door een gestructureerd moment met individuele aandacht. Waar mogelijk werden enkele andere cliënten toegevoegd zodat een klein groepje ontstond.

Deze aanpak bleek heel succesvol. Het stelde de cliënt in staat om tot rust te komen. Het grensoverschrijdend gedrag verminderde sterk. Daarnaast ervoeren ook de cliënten en de begeleiding van de basisgroep een periode van rust en verademing. Het stelde hen in staat om de batterijen terug op te laden. Bijkomend genoten ook de cliënten die aansloten in de kleine groepjes een extraatje.

1.2.2. Begeleid werken

Wat is begeleid werken?

Begeleid werken is werken op vrijwillige basis en dit op de gewone arbeidsmarkt. Wanneer men begeleid werk doet, wordt men opgevolgd door een jobcoach. De jobcoach ondersteunt de cliënt gedurende het hele proces.

Begeleid werken verloopt in verschillende fasen:

1. De jobcoach luistert naar de wensen van de cliënt en toetst de haalbaarheid van deze wensen af.
2. De jobcoach gaat op zoek naar een geschikte werkpost.

3. Samen met de mogelijke werkgever wordt gekeken of de werkpost beantwoordt aan de wensen van de cliënt.
4. Er wordt gekeken welke deeltaken de cliënt zou kunnen uitvoeren en wat zijn takenpakket kan zijn.
5. Er wordt een arbeidsovereenkomst afgesloten tussen de werkpost, de cliënt en het Dagcentrum.
6. De cliënt en de jobcoach starten samen op de werkpost. Geleidelijk aan wordt de mate van ondersteuning door de jobcoach afgebouwd en werkt de cliënt alleen, uiteraard met begeleiding van de werkvloer begeleider.
7. De jobcoach houdt regelmatig contact en volgt op of alles goed verloopt.

Wie kan in het Dagcentrum begeleid werken? Met welke middelen?

In het Dagcentrum worden volgende cliënten ondersteund:

- Cliënten met wie het Dagcentrum een overeenkomst heeft. Dit kan zowel binnen de persoonsvolgende financiering als binnen Rechtstreeks Toegankelijke Hulpverlening (RTH).
- Cliënten vanuit **Zorg binnen Groene Zorg** of vanuit **samenwerkingsovereenkomsten** met andere voorzieningen:

Zorg binnen Groene Zorg

Groene Zorg zorgt ervoor dat kwetsbare personen voor lange of korte tijd opgevangen worden op een zorgboerderij. Deze opvang bestaat erin dat men meedoet met de dagdagelijkse activiteiten op de boerderij/ in het bedrijf.

De zorgboer en de cliënt worden steeds begeleid vanuit een welzijnsvoorziening, voornamelijk door een jobcoach. Dit alles wordt gecoördineerd door de provinciale afdeling van Steunpunt Groene Zorg.

Samenwerkingsverband met andere voorzieningen

Onze jobcoaches begeleiden ook een aantal cliënten vanuit andere voorzieningen binnen het samenwerkingsverband KEUS.

Een jobcoach aan het woord:

Van een duidelijke vraag : 'ik wil met kleuters werken' tot de vage omschrijving 'ik wil iets doen met papieren of zo'. Het gaat er steeds om de juiste 'match' te vinden. Werken op maat na het detecteren van de juiste vraag is waar we naar

streven. Soms gaat dit verbazend makkelijk en snel, soms leggen we een heel parcours af vooraleer ons te 'settelen'.

Eens de 'match' is gevonden is het voor een jobcoach genieten ... Genieten van de waaier aan mogelijkheden die de begeleid werker te bieden heeft. Genieten van relaties die groeien op de werkvloer.

Begeleid werkers veroveren hun plaatsje op de werkvloer maar ook in de harten van collega's. Arbeid wordt een middel om een plekje te veroveren in de wereld. We streven steeds naar een win- win voor alle partijen maar dikwijls spreken we al gauw van een meerwaarde.

Het is fijn hier deel van te mogen uitmaken. Of zoals een werkgever het zo mooi omschreef: ***'Het is de normaalste zaak van de wereld en tegelijk heel bijzonder!'***

Begeleid Werken 2018 in cijfers:

In de loop van het jaar zijn er twee begeleid werkers gestopt, wat hun aantal op 31/12/2018 op 73 bracht.

1.3. Voor en met onze doelgroep

1.3.1. Reizen

In 2018 werden er opnieuw reizen georganiseerd voor onze cliënten.

Het voorbereiden en organiseren van reizen vraagt heel wat tijd. Of we reizen kunnen organiseren, is onder meer afhankelijk van het beschikbaar zijn van reisbegeleiding. Daarnaast zijn we genoodzaakt om het organiseren van de reizen te bekijken in het kader van de persoonsvolgende financiering. Tijdens de reizen bieden we namelijk zowel dag- als woonondersteuning aan. Daarom zijn er meer middelen nodig voor het begeleiden van reizen dan voor de gebruikelijke dagbesteding in het Dagcentrum. Dit betekent dat een cliënt extra punten uit zijn budget zal moeten inzetten voor de reis. Dit heeft dan weer gevolgen voor het aantal dagen dat een cliënt aanwezig kan zijn in het Dagcentrum.

Omdat het onderzoek naar mogelijkheden om deze knelpunten op te vangen niet kon afgerond worden in 2017, beslisten we om de reizen in 2018 onder dezelfde vorm als voorgaande jaren te laten doorgaan. Voor deze editie zochten we een oplossing wat inzet van aanwezigheidsdagen tijdens de reizen betreft. Een aantal cliënten zetten voor hun reis meer dagen dagondersteuning in dan ze normaal gezien kunnen inzetten met hun persoonsvolgend budget. Bv. cliënten die het Dagcentrum minder dan vijf dagen per week bezoeken of cliënten die een achtdaagse reis maakten.

We bekeken iedere situatie individueel. Indien nodig, waren we bereid om hiervoor éénmalig enkele van de voorziene respijtdagen in te zetten.

Door deze tegemoetkomingen konden er in de periode tussen 25 mei en 5 juni in totaal 63 cliënten op reis gaan. Deze reizen werden begeleid door 14 personeelsleden en 8 vrijwilligers. We stelden in totaal 11 reisgroepen samen, waarvan er 8 groepen in België of Nederland verbleven en 3 groepen op vliegvakantie gingen.

1.3.2. Activiteitencoach

Op advies van de cliëntenraad van het Dagcentrum werd in 2017 beslist om cliënten en hun netwerk te ondersteunen in het zoeken naar activiteiten buiten het Dagcentrum. Voorbeelden daarvan zijn sportverenigingen, hobbyclubs, jeugdbewegingen, vormingscentra,... Dit vanuit de vaststelling dat cliënten niet steeds zelf de weg vinden naar gepaste vrijetijdsbesteding voor de week of het weekend.

We zijn van mening dat personen met een beperking deel moeten kunnen nemen aan het ruime aanbod van vrijetijdsbesteding in de samenleving. Van daaruit maakten we een

inventaris op van activiteitenverenigingen die ervoor open staan om mensen met een beperking te ontvangen, maar die daarom niet noodzakelijk specifiek voor hen georganiseerd zijn. Op die manier zetten we in op inclusie van personen met een beperking in de maatschappij. De inventaris van activiteiten is raadpleegbaar voor alle medewerkers in het Dagcentrum die cliënten begeleiden, zodat zij wanneer ze een vraag krijgen over vrijetijdsbesteding, hierin advies kunnen geven.

Daarnaast is de keuze gemaakt om een medewerker aan te stellen als activiteitencoach. Deze medewerker is tevens begeleidster binnen de ortho-agogische dienst en kan binnen haar opdracht tijd vrijmaken om aan de slag te gaan met vragen van cliënten rond vrijetijd.

Aangezien hier in 2017 geen gebruik is van gemaakt, kozen we ervoor om dit in 2018 opnieuw bekend te maken in de organisatie door specifiek te benoemen wat de opdracht van de activiteitencoach omvat:

- Vragen rond vrijetijdsbesteding van cliënten en hun netwerk uitklaren: wat is de vraag precies, waar liggen de interesses, welke momenten kan de cliënt hier naartoe gaan, welke ondersteuning is nodig,...?
- Contact opnemen met mogelijke vrijetijdsorganisaties en de cliënt voorstellen
- Een eerste bezoek brengen met de cliënt aan de gekozen vrijetijdsorganisatie (drempelverlagend)

We moeten vaststellen dat er, ook in 2018, geen vragen rond vrijetijdsbesteding terecht gekomen zijn bij de activiteitencoach. In 2019 wordt een nieuw beleidsplan opgemaakt. In het kader daarvan zullen we bepalen op welke activiteiten we de volgende 5 jaar willen inzetten. Als we er opnieuw voor kiezen om in te zetten op vrijetijdsbesteding en een activiteitencoach, zal het belangrijk zijn om te bespreken hoe we de toeleiding van vragen rond vrijetijd naar de activiteitencoach kunnen bevorderen. Misschien is de vermelding hier in dit jaarverslag een eerste stap?

1.3.3. Special Olympics

Jaarlijks nemen een aantal cliënten van het Dagcentrum deel aan de Special Olympics. In 2018 toonden 5 cliënten het beste van zichzelf in de volgende disciplines: zwemmen, atletiek, badminton en tafeltennis. Ze kregen de gelegenheid om onder begeleiding te trainen vanuit het sportaanbod in het Dagcentrum. Daarnaast stonden we in voor het administratieve luik dat aan een deelname voorafging: inschrijving, doorsturen van tijden,... We organiseerden, een maand voor de Special Olympics van start gingen, een informatiemoment voor de deelnemende cliënten en hun ouders. Cliënten die dit wensten, werden tijdens hun deelname begeleid door een vrijwilliger van het Dagcentrum.

Het trainen loonde, want een aantal gasten behaalden een eerste, tweede of derde plaats en dus een medaille! Proficiat aan alle deelnemers!

In 2019 worden Sint-Niklaas en Beveren de gaststeden van de Nationale Spelen. Eindelijk komt de organisatie naar onze regio, zodat onze atleten in hun thuisbasis kunnen tonen tot welke prestaties zij in staat zijn. We hopen dan ook dat er veel supporters onze deelnemers komen toejuichen. Afspraak van 29 mei (openingsceremonie Grote Markt Sint-Niklaas) tot 1 juni (slotceremonie Beveren).

1.3.4. Waar is dat feestje?

Elke jaar viert de hele wereld op 3 december de 'internationale dag voor personen met een handicap'. Die dag worden ook onze cliënten extra in de bloemetjes gezet! In 2018 gebeurde dit met een fuif in De Foyer, georganiseerd door de dienst diversiteit van de stad Sint-Niklaas.

Naast onze cliënten waren ook de leerlingen van SBSO Baken en de cliënten van Vesta vzw en De Klokke vzw uitgenodigd. Op de fuif werd voor elke gast een drankje en een knabbeltje voorzien. Er was ook een hoekje ingericht waar ludieke foto's werden getrokken. Deze foto werd meteen afgeprint, zodat elke genodigde deze meteen mee naar huis kon nemen. Op die manier heeft iedereen een mooie herinnering aan deze leuke namiddag!

Vanuit de stadsdienst diversiteit wordt regelmatig een activiteit georganiseerd waar onze cliënten op worden uitgenodigd, rekening houdend met de openingsuren van het Dagcentrum. Enkele voorbeelden zijn: een wandeltocht door de stad, een boekvoorstelling of voorleesmoment, een dansfeest voor senioren, week van de valpreventie, ...

Daarnaast werken we regelmatig samen met Onze Lieve Vrouw Presentatie, voornamelijk met de leerlingen van de 3de graad 'onthaal en recreatie'. Zij begeleiden bijvoorbeeld jaarlijks mee de carnavalfuif in de sporthal in de Knaptandstraat. In 2018 droeg de fuif het thema 'beestenboel'. De leerlingen zorgden voor aangepaste animatie, waaronder bijvoorbeeld een ingestudeerd dansje. Deze samenwerking heeft voordelen voor beide partijen: enerzijds beleven onze cliënten een aangename activiteit,

anderzijds maken de leerlingen kennis met de doelgroep. Omdat de verplaatsing van het Onze-Lieve-Vrouwplein naar de Knaptandstraat, of de (gezellige) drukte van de fuif, voor sommige van onze cliënten niet vanzelfsprekend is, organiseerde begeleiding van de groepen in het OLVP gelijklopend ook daar een fuif voor degenen die in de nabijheid van hun eigen groep wilden blijven.

We kregen die dag in ieder geval heel wat vreemde eenden/paarden/konijnen/... over de vloer!

1.4. Statistieken

1.4.1. Algemeen

In 2018 heeft het Dagcentrum ondersteuning geboden aan 173 cliënten.

50 cliënten kregen ondersteuning via Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (zie 1.1.1. RTH).

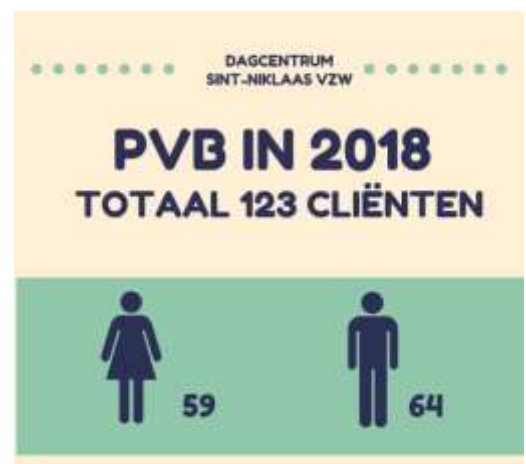
123 cliënten zetten hun Persoonsvolgend Budget (PVB) in voor dagondersteuning in het Dagcentrum.

Van deze laatste groep nemen 87 cliënten al dan niet voltijds (63 voltijds - 24 deeltijds) deel aan de dagcentrumactiviteiten.

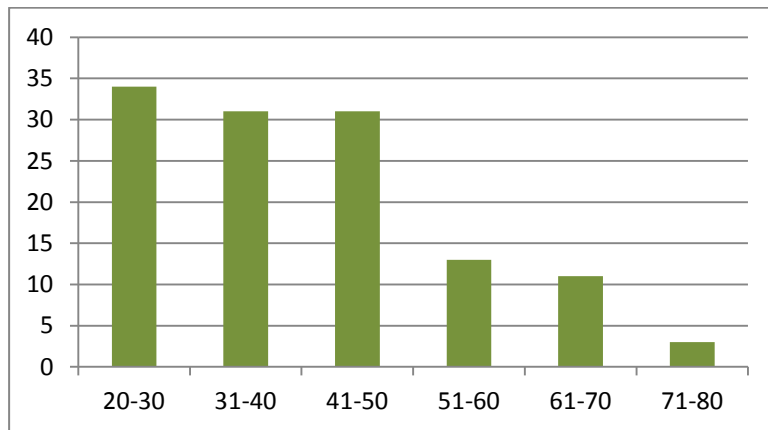
22 cliënten combineren dagcentrumactiviteiten met Begeleid Werken.

14 cliënten zetten hun persoonsvolgend budget enkel in voor Begeleid Werken.

We hebben net iets meer mannelijke dan vrouwelijke cliënten: 64 mannen, 59 vrouwen

Opvallende trend is dat we sinds 2018 het meeste aantal cliënten hebben in de leeftijdscategorie 21-30 jarigen, namelijk 34 personen. Onze jongste cliënt is 21 jaar, de oudste 79.

1.4.2. Nieuw gestart

We mochten afgelopen jaar 3 nieuwe cliënten verwelkomen.

- Eén iemand kreeg een PVB via de doorstroming van minder- naar meerderjarigenzorg. De zorgcontinuïteit minderjarigen-meerderjarigen garandeert immers dat wanneer minderjarigen overschakelen naar de meerderjarigenhulpverlening, zij evenveel middelen zullen krijgen dan ze hadden in de jeugdhulp. Deze regeling moet ervoor zorgen dat jongvolwassenen op het moment dat ze uitstromen uit de minderjarigenzorg, hun ondersteuning naadloos kunnen verder zetten met een persoonsvolgend budget.
- De twee andere cliënten beschikten over een PVB dat ze inzetten bij een andere zorgaanbieder. In de loop van het voorbije jaar kozen ze er voor om hun zorgbudget in te zetten in ons Dagcentrum.

1.4.3. Uitstroom

We namen in 2018 afscheid van drie cliënten. Hun vraag naar bijkomend budget voor woonondersteuning werd goedgekeurd. Eens zij over het totale budget konden beschikken, verhuisden zij naar een woonvoorziening, waar zij hun volledige budget inzetten.

1.4.4. Bezetting

Wat betekenen al deze cijfers nu eigenlijk voor de bezetting van de groepen?

Iedere groep begeleidt een aantal vaste cliënten. Daarnaast biedt elke groep extra ondersteuning aan mensen die via RTH één of meerdere dagdelen aansluiten. Dit betekent niet dat altijd alle cliënten aanwezig zijn. Sommigen komen voltijds, maar anderen deeltijds. Soms sluiten cliënten ook aan in een andere groep dan hun basisgroep.

Onderstaand overzicht vermeldt het maximale aantal cliënten dat in een groep aanwezig kan zijn. Dit maximale aantal wordt één of enkele dagdelen per week bereikt.

Groep	maximaal aantal aanwezig
Leefgroep Knaptandstraat	9
Leefgroep OLV Plein	10
Themagroep Bak & Crea	14
Themagroep Creatieve Handwerken	16
Themagroep Hout	16
Themagroep Kook	14
Themagroep Plastische Activiteiten	13
Themagroep Tuin	15
Projectwerk	8

Binnen Projectwerk sluiten maximaal 8 cliënten tegelijk aan.

Dit zijn enerzijds cliënten uit de vaste thema- en leefgroepen. Doordat zij op regelmatige basis aansluiten bij Projectwerk, ervaren de groepen minder drukte. Anderzijds sluiten wekelijks gemiddeld 3,5 dagdelen mensen via RTH aan.

Tijdens schoolvakanties bieden we bijkomend RTH ondersteuning aan 3 mensen en dit in Themagroep Plastische Activiteiten (2 dagen per week), Leefgroep Knaptandstraat (1 dag per week) en Projectwerk (2 dagen per week).

2. ONZE MEDEWERKERS EN VRIJWILLIGERS

ONZE MEDEWERKERS

De komst van de persoonsvolgende financiering en de komende correctiefase zorgen er voor dat ons dagcentrum voor uitdagingen staat. Onze organisatie zal zich moeten aanpassen. Dit is slechts mogelijk als iedere medewerker zijn talent en deskundigheid koppelt aan grote gedrevenheid en inzet.

We kunnen én mogen fier zijn op onze geweldige ploeg medewerkers die garant staat voor een warme en kwaliteitsvolle dienstverlening.

ONZE VRIJWILLIGERS

In gesprekken met medewerkers horen we vaak reacties als 'daar doen we het voor' als we een van onze cliënten zien genieten, zien plezier hebben in een activiteit. Terecht worden we warm en zelf gelukkig als we een cliënt tot rust zien komen, zien genieten, zien schateren, ...

Al deze mooie dingen doen we niet alleen. Dankzij de ondersteuning van onze vrijwilligers, kunnen we meer en individueler activiteiten aanbieden.

In 2018 werd onze vrijwilligersploeg opnieuw uitgebreid met 4 vrijwilligers, waardoor er nu 17 vrijwilligers actief zijn binnen de verschillende diensten.

Dankjewel voor jullie hulp, jullie maken het verschil!

2.1. Overzicht medewerkers

Onderstaande gegevens zijn gebaseerd op de situatie op 31 december 2018.

a) Statistische gegevens

Op 31 december 2018 waren er in totaal 60 medewerkers, waarvan 25 deeltijds en 33 voltijds.

2 medewerkers genoten het Stelsel van Werkloosheid met Bedrijfstoeslag (SWT, het vroegere brugpensioen)

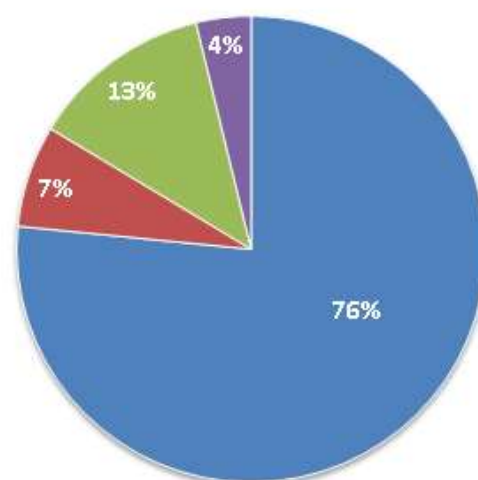
De zorgsector staat bekend als een sector waarin veel vrouwen werkzaam zijn. Dit is ook terug te zien in de man/vrouw verdeling van de medewerkers in het Dagcentrum.

b) Verdeling personeelspunten per dienst

Het totaal aantal personeelspunten² voor 2018 was 2627,45.

De verdeling over de verschillende diensten ziet er als volgt uit :

	punten	%
ortho-agogische dienst	2011,7	76,56
administratieve dienst	185,51	7,06
logistieke dienst	330,24	12,57
directie	100	3,81

² Na een indexaanpassing had een personeelspunt in 2018 een waarde van 839,75 euro

c) Gemiddeld aantal jaren anciënniteit per dienst

We stellen vast dat de gemiddelde anciënniteit in de orthoagogische dienst het laagst is. Hier varieert de anciënniteit van 0 tot 30 jaar.

In de administratieve en logistieke dienst is de gemiddelde anciënniteit het hoogst.

In deze diensten werken overwegend medewerkers die 45+ of ouder zijn. Deze diensten dienen dus ook rekening te houden met een hoger afwezigheidpercentage door de uren vrijstelling van arbeidsprestaties voor medewerkers vanaf 45 jaar.

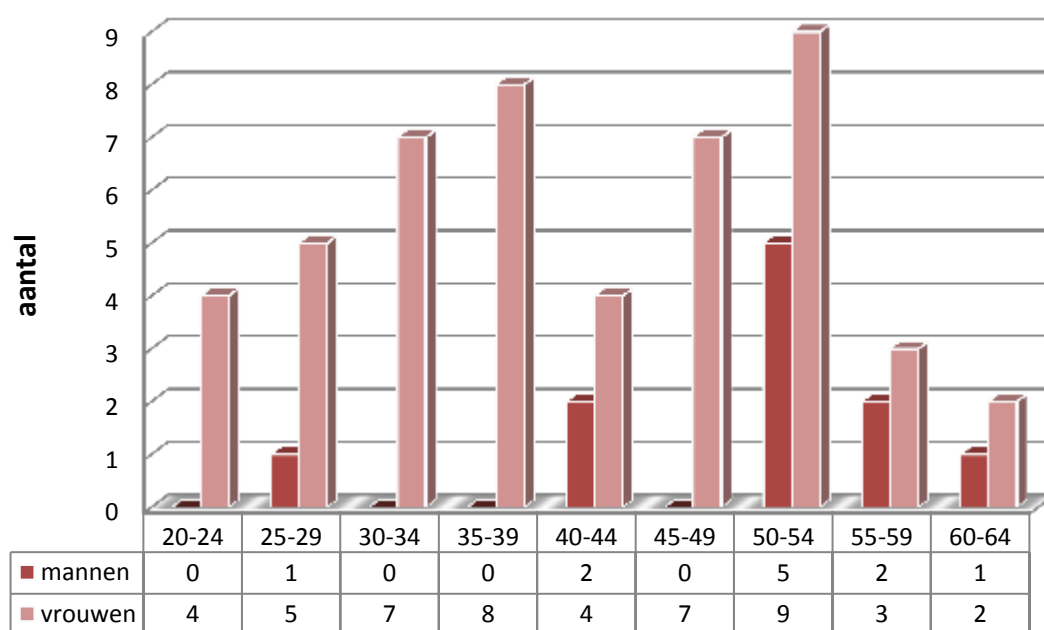
Ortho-agogische dienst : 13,55 jaar

Administratief personeel : 31,50 jaar

Directie : 18 jaar

Logistieke dienst : 22 jaar

d) Leeftijdsgroepen per geslacht

e) Vergelijking aan- en afwezigheidsdagen

In 2018 zijn er in totaal (door alle medewerkers samen) 8 705 dagen gewerkt.

Het totaal aantal afwezigheidsdagen (zie detail van de afwezigheden) was 3 595.

Maar de volgende afwezigheden worden vervangen (goed voor 1 325 dagen):

- Tijdkrediet
- Ouderschapsverlof
- Langdurig ziek
- Zwangerschapsverlof
- Toegestane afwezigheid (onbetaald verlof)

Tijdens een ziekteperiode van minder dan een maand, wordt een medewerker niet vervangen (periode gewaarborgd loon). Ook op vakantiedagen, bij klein verlet, cao en ADV dagen, kan geen vervanging worden voorzien. Het aantal niet vervangen dagen komt op een totaal van 2 269 dagen.

Hierdoor komt het afwezigheidspercentage (afwezigheidsdagen die niet vervangen worden) op ongeveer 26,07 %.

2.2. Personeelsbeleid: kansentraject

We streven ernaar om jaarlijks een formeel gesprek in te plannen met iedere medewerker, afwisselend een evaluatie- en functioneringsgesprek.

In 2018 kregen we van verschillende medewerkers het signaal dat de procedure rond 'opvolgen en ondersteunen van personeel' niet helemaal duidelijk was.

We zijn met de vakbondsafgevaardigden aan de slag gegaan met deze feedback. Samen hebben we de volledige procedure uit het kwaliteitshandboek rond 'opvolging en ondersteuning van onze medewerkers' geëvalueerd en bijgesteld:

Er werd een vergadering georganiseerd waarop medewerkers vrijblijvend konden aansluiten. Deze vergadering had enerzijds tot doel om medewerkers met vragen meer uitleg te geven over de procedure. Anderzijds was er op deze vergadering ook mogelijkheid tot feedback.

De feedback werd meegenomen door de beleidsgroep en de vakbondsafgevaardigden waarna de tekst in het kwaliteitshandboek werd aangepast.

In februari 2019 werd de tekst in de teams besproken en verder op punt gezet a.d.h.v. de laatste opmerkingen vanuit de teams.

De belangrijkste aanvullingen in de tekst op een rij:

a. de procedure van het functioneringsgesprek:

Tijdens het functioneringsgesprek bestaat de mogelijkheid om feedback te geven aan de leidinggevende en de organisatie in het algemeen. Deze feedback wordt uit alle functioneringsgesprekken gebundeld en jaarlijks tijdens een beleidsvergadering besproken. De resultaten van deze bespreking worden teruggekoppeld naar medewerkers.

b. de procedure van het evaluatiegesprek:

De evaluatieverslagen worden geregistreerd zoals de functioneringsgesprekken en kunnen een informatiebron zijn in de toekomst.

De medewerker tekent het verslag voor ontvangst. De medewerker kan zich beroepen op spreekrecht bij de directie en kan desgewenst bijgestaan worden door een syndicale vertegenwoordiger.

Indien een evaluatie neigt naar een negatieve beoordeling, wordt dit op voorhand besproken met de directie.

Wanneer de beoordeling negatief is, wordt dit toegelicht aan directie en coördinatoren tijdens een beleidsvergadering.

c. de procedure van het verbetertraject:

- De naam 'verbetertraject' werd aangepast naar 'kansentraject'.
- Er wordt een duidelijke timing afgesproken over de duur van het traject en de ondersteuningsmomenten.
- Het kansentraject kan maximaal 6 maanden duren, met een eventuele verlenging voor eenzelfde periode.
- Van ieder ondersteuningsmoment wordt in dubbel een verslag gemaakt dat voor ontvangst ondertekend wordt door de medewerker en leidinggevende.

Wie graag inzicht krijgt in de hele procedure 'opvolgen en ondersteuning van personeel' verwijzen we graag door naar het kwaliteitshandboek.

2.3. Vormingsbeleid: het Dagcentrum als lerende organisatie

Binnen het Dagcentrum vertrekken we vanuit de visie dat leren en ontwikkelen een belangrijk aspect is in onze organisatie. We beogen dat medewerkers steeds meer kwaliteiten gaan gebruiken zodat we steeds beter de gewenste resultaten bereiken in functie van de doelgroep.

Om hierin te blijven groeien, heeft het Dagcentrum het dan ook nodig dat medewerkers zich blijven vormen en ontwikkelen. Deze nood vertaalt zich in volgende verwachtingen: Een organisatie evolueert, past zich aan aan de noden van het moment. Het spreekt dan ook voor zich dat we verwachten dat medewerkers mee evolueren door zich bij te scholen.

Een bijkomende verantwoordelijkheid van elke medewerker is tevens aan de slag te gaan met de gevolgde opleiding/vorming. Anders is de investering nutteloos. Voorbeeld: de medewerker koppelt zijn/haar opgedane kennis terug tijdens een teamvergadering.

Het idee van permanent leren betekent ook dat we verwachten dat medewerkers bereid zijn om open te bespreken waar ze voelen dat er groei nodig is. Samen zoeken we naar manieren om deze nood te beantwoorden. Jaarlijks wordt met iedere medewerker individueel overlopen waarin hij/zij zich zou willen verdiepen en wat verwachtingen zijn vanuit de organisatie. Voorbeeld: we vinden het heel belangrijk dat begeleiders inzicht hebben in de emotionele ontwikkeling van onze cliënten. Het is dan ook een verwachting dat nieuwe begeleiders hierover een tweedaagse basisopleiding volgen. Wie een basisopleiding volgde, wordt daarna verwacht minimaal éénmaal per twee jaar een vervolgmoment bij te wonen.

In 2018 werden volgende opleidingen gevolgd:

- Banaba (Bachelor-na-bachelor) autisme: een zorgbemiddelaar verdiept zich via een opleiding in wetenschappelijke inzichten in autismspectrumstoornissen. De opleiding richt zich op mensen die professioneel bezig zijn met autisme.
- Vakbekwaamheid ecodrive: onze chauffeurs met rijbewijs D volgden in het kader van de verplichte lessen (code 95) vier uur theorie en drie uur individuele praktijk rond een economische en ecologische rijstijl. Bedoeling van deze lessen is de rijprestaties van chauffeurs verbeteren en hen bewust maken van de voordelen van een economische en ecologische rijstijl.
- Hechtingsstoornissen: Erik De Belie kwam tweemaal langs om medewerkers van de ortho-agogische dienst te vertellen over emotioneel beschikbaar zijn als antwoord op broze gehechtheid. Het deed onze medewerkers stilstaan bij hun eigen handelen en

onderstreepte het belang van een veilige basis (nabijheid van een vertrouwenspersoon).

- Persoons- en teamgerichte Interventietechnieken: er komen meer en meer vragen vanuit de begeleidende teams naar omgaan met agressie. Hoe kom je in dergelijke situaties correct tussen, zonder de persoon in kwestie te veel te bruskeren? Hoe doe je dit op een manier die voor beide partijen correct en veilig is? Kan je preventief werken bij agressie? De opleiding richt zich op het aanleren van bevrijdingstechnieken met de nadruk op eigen lichaamstaal en niet op actie-reactie. Twee medewerkers volgden hier rond een driedaagse opleiding en geven het geleerde door aan collega's.

Daarnaast kwamen opnieuw de jaarlijks terugkerende thema's aan bod als SMOG, intervisie, inzichten in vraagstelling voor de ondersteunende diensten, emotionele ontwikkeling, supervisie.

Er werden ook verschillende externe vormingen gevolgd. Volgende thema's kwamen aan bod:

- emotionele ontwikkeling en psychische problematiek
- prikkelverwerking bij personen met autisme
- aandacht voor het emotioneel ontwikkelingsniveau in het omgaan met agressief gedrag bij personen met een verstandelijke beperking
- samen stressbestendig
- bewindvoering
- infomoment pvf (over het muurtje kijken)
- balansen lezen en begrijpen
- overheidsopdrachten
- access
- update maatregelen werkbaar en wendbaar werk
- beëindiging van overeenkomst
- voorbereiden op sociale inspectie
- versoepeling en aandachtspunten deeltijdse arbeid
- update preventieadviseur
- comvoor
- leiden door vragen stellen

3. ONZE ORGANISATIE

3.1. Organisatie-ontwikkelingen

3.1.1. Woon- en leefkosten

Per dag dat ze naar het dagcentrum komen, betalen cliënten een financiële bijdrage.

De financiële bijdrage wordt op vraag van de overheid in de toekomst vervangen door de term 'woon- en leefkosten'. Net zoals vroeger worden deze kosten betaald door de cliënt met zijn eigen (vervangings)inkomen.

Het grote verschil zit in de opbouw van de woon- en leefkosten.

- De vroegere financiële bijdrage omvatte een forfait voor alle kosten die gemaakt werden voor deze cliënt: maaltijden, activiteiten, materiaal, lidgelden, uitstappen, ... Maw of je nu mee at of niet, ging paardrijden of niet, ... voor iedereen was de prijs hetzelfde. Enkel voor wie gebruik maakte van de ophaaldienst kwam er nog een klein, vast bedrag bij per keer dat iemand meereed.
- In het systeem van woon- en leefkosten worden al deze kosten uitgesplitst. Het Dagcentrum kan bepalen welke kosten in het "basispakket" zitten die via een forfait moeten betaald worden en welke kosten enkel moeten betaald worden als de cliënt daar voor kiest. Een concreet voorbeeld: Het Dagcentrum zal het mogelijk maken dat de cliënt (structureel) kiest of hij een middagmaal gebruikt of niet. Anderzijds zullen we wel beslissen dat iedere cliënt een forfait betaalt voor koffie, thee, water. ...

Door de opsplitsing in woon- en leefkosten wil de overheid de factuur transparanter maken

a) Definitie woon- en leefkosten

Woon- en leefkosten zijn alle kosten die iedere persoon in Vlaanderen die niet gehandicapt is normaal zelf betaalt vanuit zijn arbeidsinkomen of vervangingsinkomen. Maw alle kosten die los staan van VAPH subsidies en die individueel per cliënt worden gefactureerd. Voor elk van deze kosten moet een verdeelsleutel worden gehanteerd (bv aantal ritten, aanwezige dagdelen, aantal maaltijden, ...)

b) Het verschil tussen woon- en leefkosten

- **Woonkosten:**

Dat zijn vaste kosten die er zijn, ongeacht het aantal aanwezigen. Bijvoorbeeld: Het gebouw, elektriciteit, verwarming, verzekeringen.

- **Leefkosten:**

Dat zijn kosten die gemaakt worden als cliënt effectief aanwezig zijn, bijvoorbeeld: kosten voor activiteiten.

Voor een aantal van deze diensten kan je kiezen en bijgevolg ook voor betalen. Bijvoorbeeld: vervoer en maaltijd.

In 2018 hebben we een berekening gemaakt van de woon- en leefkosten. Daarnaast is er ook visie bepaald over hoe we deze zullen hanteren.

In het collectief overleg en de beleidsvergadering werd beslist om de kost van de ophaaldienst niet op te splitsen in zones of in aantal kilometer. Er zal een prijs zijn per rit.

De cijfers zullen in 2019 verder verfijnd moeten worden. In 2019 willen we de woon- en leefkosten bekend maken aan de cliënten.

3.1.2. Opvolging aanwezigheidsdagen

In 2018 heeft elke cliënt een individuele dienstverleningsovereenkomst met het Dagcentrum afgesloten. In deze overeenkomst staat welk ondersteuning het Dagcentrum biedt en wanneer deze ondersteuning gegeven wordt.

Met cliënten dagbesteding wordt afgesproken op welke dagen en hoeveel dagen per jaar ze ondersteuning zullen genieten. Dit resulteert in een aantal aanwezigheidsdagen per jaar.

De ondersteuning bij Begeleid Werken wordt uitgedrukt in uren per jaar.

Het Dagcentrum volgt de aanwezigheidsdagen op. Dit doen we op een transparante manier. Op de maandelijkse factuur staat:

- ✓ Maximum aantal aanwezigheidsdagen. Dat is het aantal aanwezigheidsdagen zoals overeengekomen in de individueel dienstverleningsovereenkomst.
- ✓ Het aantal aanwezigheidsdagen op ... (datum eind van de maand van de factuur)
- ✓ resterend aantal aanwezigheidsdagen

Op deze manier kan de cliënt zijn aanwezigheidsdagen zelf opvolgen.

Per kwartaal wordt de algemene stand van zaken opgevolgd. Vanaf september gebeurt dit maandelijks. Wanneer we merken dat het aantal dagen afwijkt van wat afgesproken is, gaan we tijdig in overleg met de cliënt.

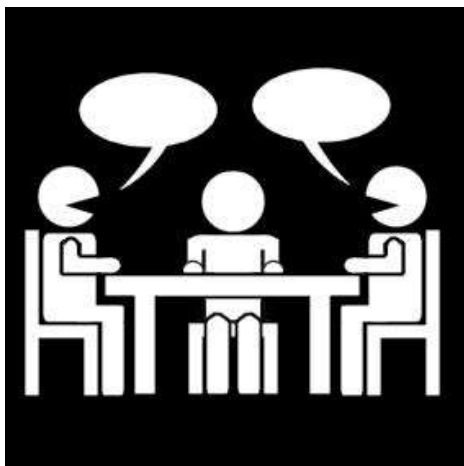
Bijvoorbeeld een cliënt heeft in december nog slechts 10 aanwezigheidsdagen en een frequentie 3 dagen per week. De cliënt kan dan zelf kiezen welke 10 dagen hij of zij nog komt naar het Dagcentrum, rekening houdend met de afgesproken weekdagen.

Voor de ondersteuning bij Begeleid Werken is een tool ontwikkeld waarin de jobcoaches de uren bij houden.

3.2. Overlegstructuren

De beleidsgroep van het Dagcentrum heeft verschillende overlegstructuren en vergadermomenten.

In 2018 stonden we stil bij de efficiëntie van deze vergaderingen.

We merkten dat het niet altijd even makkelijk is om thema's aan een bepaalde vergadering toe te wijzen. Thema's overlappen vaak verschillende overlegstructuren.

Voorbeeld: wanneer we een beslissing nemen op de algemene beleidsvergadering (directie en coördinatoren) over de inzet van personele middelen, heeft dit rechtstreeks invloed op gasten (wat dan weer eerder op een ortho-agogische beleidsvergadering (directie, coördinatoren en zorgbemiddelaars) dient besproken te worden).

Daarnaast stelden we ons de vraag: 'Wie moet aanwezig zijn bij welke bespreking? Is het nodig dat iedereen altijd aanwezig is bij elke bespreking? Wat zou het meest efficiënt werken?'

Het antwoord op deze vragen was eigenlijk eenvoudig. Enkel bij de besprekingen waar het beleidsplan voor de komende jaren wordt opgesteld, dient iedereen aanwezig te zijn. Er zijn ook nog andere beleidsthema's (voorbeeld bespreking rond de reizen) waarbij we het belangrijk vinden dat iedereen aansluit.

Door deze bevindingen op een rijtje te zetten, kwamen we tot het besluit dat coördinatoren niet tijdens elke vergadering aanwezig hoeven te zijn, wat tot nu toe wel zo was. Directie sluit aan bij overleg zorgbemiddelaars of op het overleg coördinatoren naargelang de thema's die besproken worden.

Daarnaast willen we wel blijvend inzetten op een maandelijks overleg met aanwezigheid van iedereen.

We kwamen tot volgend vergaderschema:

	Stafvergaderingen tot en met december 2018	Stafvergaderingen vanaf januari 2019
Wekelijks	Overleg Coördinatoren coördinatoren	Overleg Coördinatoren coördinatoren
Week 1	Algemene Beleidsvergadering coördinatoren en directie	Algemene Beleidsvergadering coördinatoren en directie
Week 2	Ortho-Agogische Beleidsvergadering coördinatoren, zorgbemiddelaars en directie	Overleg Zorgbemiddelaars zorgbemiddelaars en directie indien nodig
Week 3	Algemene Beleidsvergadering coördinatoren en directie	Algemene Beleidsvergadering coördinatoren en directie
Week 4	Ortho-Agogische Beleidsvergadering coördinatoren, zorgbemiddelaars en directie	Ortho-Agogische Beleidsvergadering coördinatoren, zorgbemiddelaars en directie

De beleidsmedewerker kan op uitnodiging bij ieder van deze vergadermomenten aansluiten.

3.3. Samenwerkingsverbanden binnen VAPH

Ook in 2018 werkte het Dagcentrum op verschillende manieren samen met andere voorzieningen in het zorglandschap. Een belangrijke partner in het bieden van ondersteuning voor volwassen personen met een (verstandelijke) handicap is het tehuis Vesta in Sint-Niklaas. Een greep uit de acties die we in 2018 ondernomen in samenwerking met Vesta.

3.3.1 Het delen van de zorg voor cliënten

Reeds een aantal jaren delen Dagcentrum Sint-Niklaas en Vesta een aantal cliënten. Het gaat om cliënten die in Vesta wonen en voltijds of deeltijds dagbesteding genieten in het Dagcentrum. Sommige van deze cliënten komen al lange tijd naar het Dagcentrum. Op het moment dat zij de overstap maakten van thuis wonen naar een woonvoorziening voor personen met een handicap, stelden zij de vraag om naar het Dagcentrum te blijven komen voor dagbesteding. Dergelijke vragen worden steeds ernstig genomen. Het Dagcentrum overlegt met de betrokkenen (de cliënt en zijn netwerk) en met Vesta wat er mogelijk is. Hierbij wordt rekening gehouden met de noden, interesses en mogelijkheden van de cliënt; de financiële situatie van de cliënt (persoonsvolgend budget) en de mogelijkheden van het Dagcentrum en Vesta (beschikbare plaatsen, aanbod,...).

Er zijn ook cliënten waarvoor het Dagcentrum of Vesta de eerste stap zetten naar een gedeelde zorg. Bijvoorbeeld: Als een cliënt moeite heeft om om te gaan met andere cliënten of zich heel claimend opstelt naar de begeleiding, kan het - zowel voor deze cliënt als voor zijn omgeving - ademruimte geven om in twee verschillende settings aan de slag te kunnen. Of bijvoorbeeld wanneer een cliënt een specifieke interesse heeft waar de andere voorziening een meer gepast antwoord op heeft.

3.3.2 Paardenproject

Binnen het sportaanbod van het Dagcentrum is paardrijden een geliefde sport. Vesta heeft een aantal paarden waarmee activiteiten worden aangeboden: paarden verzorgen, stallen uitkuisen, paardrijden, beleving. In 2018 creëerden we een extra mogelijkheid voor onze cliënten om paard te rijden. Er zijn in het sportprogramma twee momenten waarop vaste groepjes van een viertal cliënten in Vesta gaan paardrijden. In tegenstelling tot het paardrijden in Branst, is het paardrijden in Vesta eerder voor cliënten die op een passieve manier willen deelnemen : op het paard zitten en geleid worden, het belevingsaspect,...

3.3.3 Uitwisseling van vorming, training en opleiding³

In 2018 wisselden het Dagcentrum en Vesta medewerkers uit om bij elkaar vorming, training of opleiding te volgen. Zo volgde de medewerkster van de personeelsadministratie van het

³ Zie ook : 2.3. Het Dagcentrum als lerende organisatie

Dagcentrum samen met medewerkers van Vesta een opleiding Acces. Begeleiders van Vesta oefenden hun kennis en vaardigheid van SMOG (Spreken Met Ondersteuning van Gebaren) in het Dagcentrum onder deskundige begeleiding van de Werkgroep SMOG van het Dagcentrum. In zowel Vesta als het Dagcentrum geeft een medewerker - als trainer emotionele ontwikkeling - vorming over emotionele ontwikkeling in en buiten de eigen voorziening. Sinds een aantal jaar geven het Dagcentrum en Vesta hierover afwisselend vorming aan elkaars medewerkers. In 2018 bood Vesta een basisvorming en een verdiepende vorming rond emotionele ontwikkeling aan. Een aantal begeleiders van Vesta volgden in het Dagcentrum de voordracht van deskundige Eric De Belie rond hechting bij personen met een verstandelijke beperking.

3.4. Werkingsstructuur

De huidige structuur van het Dagcentrum dateert van 1996.

In de loop der tijden is er her en der wat bijgestuurd om beter tegemoet te komen aan de vragen van cliënten. Zo is er door de jaren heen ingezet op begeleid werken, op een uitgebreid sportaanbod en is in 2017 projectwerk ontstaan.

Als gevolg van de ontwikkelingen binnen onze sector, krijgen we meer te maken met gefragmenteerde vragen. Minder cliënten komen voltijds naar het Dagcentrum, wat maakt dat groepen momenteel meer cliënten hebben om op te volgen in vergelijking met vroeger.

Deze evolutie in gedachten, vonden (en vinden) we het belangrijk om stil te staan bij onze huidige werkingsstructuur. Is deze nog wel op maat van de veranderde vraagstellingen? Is onze huidige structuur nog wel de beste manier om een antwoord te bieden op de vragen die op ons afkomen? Kunnen we voldoende kwaliteit blijven bieden?

Deze vragen werden meegenomen in het beleidsplan 2015 – 2019 van het Dagcentrum en kregen een plaats binnen de lange termijndoelstelling: 'Onze zorggebonden werkingsstructuur is aangepast aan Perspectief 2020.'

De actie die uit deze doelstelling groeide, was het oprichten van een werkgroep 'werkingsstructuur'.

De werkgroep werd reeds opgestart in 2017, maar door het overlijden van Philip, is deze even minder actief geweest die periode. In 2018 ging de werkgroep terug van start en is men 4 keer samengekomen.

Het doel van de werkgroep was het formuleren van verbetervoorstellen voor de huidige structuur van het Dagcentrum. Vanuit cijfergegevens, vanuit de mogelijkheden binnen onze gebouwen, ... werden enkele verbetervoorstellen gedaan. Verbetervoorstellen om de meer

versnipperde vragen vlot te kunnen opvangen, zonder dat de kwaliteit van begeleiden onder druk komt te staan.

Deze voorstellen zullen verder besproken worden op een stafvergadering in maart 2019.

3.5. Financieel

Ons Dagcentrum wordt vergund en gesubsidieerd door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap. Deze subsidie zorgt voor de basisondersteuning van onze werking. Omdat we ondersteuning op maat willen bieden en een antwoord proberen geven op iedere vraag, ligt onze ambitie vaak hoger dan we met de subsidie kunnen realiseren.

Dat is meteen de reden waarom bijkomend budget zo nodig is. Hiervoor organiseren we jaarlijks acties en activiteiten. We zijn dan ook erg dankbaar voor alle steun via bedrijven, organisaties en sympathisanten. Jullie steun maakt bijzondere projecten mogelijk!

Afgelopen jaar mocht het Dagcentrum opnieuw vanuit verschillende hoeken en via uiteenlopende initiatieven steun ontvangen.

We willen dan ook heel graag volgende personen/organisaties bedanken:

- Rotary Club Camasiacum Sint-Gillis/Stekene (fietsenstalling OLV Plein)
- de Vriendenkring
- Het motortreffen
- Warmste Week/Music for life 2017 (rolstoelfiets)
- de stad Sint-Niklaas (financiële ondersteuning van onze werking)
- 51 club (bijdrage voor de aanleg van een terras op het OLV Plein)
- Vzw Hemelrijk via Goalski
- Rotaract Waasland (hometrainers sportaanbod)

Hiernaast mochten we ook financiële bijdragen of giften in natura ontvangen van ouders en sympathisanten.

In naam van alle gasten en medewerkers :

een welgemeend dankjewel voor al deze steun!

3.6.1. Dag van de Zorg

In 2014 namen we de vernieuwde locatie Onze-Lieve-Vrouwplein 31 in gebruik als maatschappelijke zetel. Voor deze gelegenheid en om te vieren dat we 40 jaar actief waren, stelden we onze deuren open voor iedereen die geïnteresseerd was in onze werking. Het gaf mensen de gelegenheid om een kijkje te komen nemen in onze – op beide locaties – vernieuwde lokalen. De reacties waren zo positief, dat we besloten om dit te herhalen.

Eén van onze lange termijndoelen binnen het beleidsplan 2015-2019 is meer naambekendheid krijgen in de regio. Het leek ons een goed idee om opnieuw een opendeurdag te organiseren, ditmaal binnen een ruimer kader. We kozen voor de Dag van de Zorg, omwille van de professionele omkadering die zorgt voor veel ruchtbaarheid in de regionale en landelijke pers.

Om de voorbereidingen in goede banen te leiden, werd een werkgroep samengesteld die regelmatig samenkwam voor de praktische voorbereidingen. Leden van de werkgroep namen deel aan het startmoment van de Week van de Zorg. Het was een namiddag vol ideeën en praktische tips die het organiseren van een evenement makkelijker maken.

17 maart 2019 wordt de datum waarop we opnieuw iedereen welkom heten op beide locaties van onze organisatie. Bij de promotie van deze opendeurdag willen we ons in het bijzonder richten tot de leerlingen van de BSBO-scholen in de omgeving.

3.6.2. Website in klare taal

Tijdens verschillende contacten en naar aanleiding van de tevredenheidsmeting rond communicatie werd duidelijk dat veel ouders en familieleden onze brieven en teksten te moeilijk vinden. Ook het gebruik van afkortingen maakt dat men niet altijd begrijpt wat er staat.

Hieruit vloeide een actiepunt voort in onze kwaliteitsplanning: 'werken aan klare taal'. We willen ons inzetten voor een optimale open communicatie en goede informatievoorziening voor iedereen die daar belang bij kan hebben. Onze cliënten zijn hierbij de belangrijkste doelgroep.

In eerste instantie werd in 2017 een opleiding 'Klare Taal' georganiseerd voor medewerkers die regelmatig brieven moeten schrijven. Deze vorming werd gegeven door een medewerkster van het bureau voor inburgering. Door hun ervaring met mensen die het

Nederlands niet goed onder de knie hebben, hadden zij bruikbare tips voor ons om tot de kern van een boodschap te komen in begrijpbare taal.

Als volgende stap ontwikkelden we een kleinere website die opgesteld werd in klare taal. Via de startpagina van onze algemene website, heeft iedereen nu toegang tot een website in klare taal. Deze richt zich in de eerste plaats naar cliënten die al naar het Dagcentrum komen of zij die graag wat meer te weten willen komen.

4. EXTERNE BELEIDSONTWIKKELINGEN

4.1. GDPR

Op 25 mei 2018 ging de nieuwe, Europese privacywetgeving van kracht. Deze wet wordt afgekort ook de GDPR genoemd: General Data Protection Regulation. Met deze wet wil Europa de persoonlijke gegevens van de Europese burger beter beschermen.

Alle bedrijven, vzw's en feitelijke verenigingen die persoonsgegevens verwerken, moeten de nieuwe spelregels volgen. De gegevensbeschermingsautoriteit (vroegere commissie ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer, beter gekend als de privacycommissie) zal daarop toezien en klachten behandelen. Wie de wetgeving niet respecteert, riskeert een geldboete.

Het uitgangspunt is dat men géén persoonsgegevens verwerkt. Indien dit toch nodig is, dan zo minimaal mogelijk en voor een welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doel.

Helemaal nieuw zijn de spelregels natuurlijk niet. Veel basisprincipes vindt men reeds terug in de actuele Belgische Privacywet. Toch zijn er enkele nieuwigheden en verbeteringen die de nieuwe aanpak licht zullen wijzigen bv. de verantwoordingsplicht (waarvoor gebruik ik de gegevens), de uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene, rond transparantie en verantwoordelijkheid...

Werk aan de winkel dus voor organisaties. We volgden informatiesessies die georganiseerd werden door SOM (Federatie voor Sociale Ondernemers vzw) om ons voor te bereiden op de ingang van de regelgeving. Aan de hand van de verzamelde info werd een informatieveiligheidsbeleid opgesteld, procedures uitgeschreven, een logboek en registers opgemaakt.

Voor de nieuwe wetgeving van kracht ging, werden alle cliënten hierover geïnformeerd via een brief. Zo werd duidelijk gemaakt:

1. Welke persoonsgegevens we verwerken in Dagcentrum Sint-Niklaas vzw
2. Wie verantwoordelijk is voor de verwerking van de persoonsgegevens
3. Waarvoor we de verzamelde persoonsgegevens gebruiken
4. Wie is/zijn ontvanger(s) van gegevens (aan wie geven we deze gegevens door)
5. Welke veiligheidsmaatregelen we nemen
6. Welke bewaringstermijnen we hanteren
7. Wat de rechten van de cliënt zijn
8. Tot wie men zich kan wenden ingeval van klachten

In de loop van 2019 worden infosessies en bewustwordingscampagnes georganiseerd voor medewerkers.

4.2. Kwaliteit

Op 22 februari 2018 kreeg het Dagcentrum een onaangekondigde zorginspectie in de Knaptandstraat. Tijdens deze inspectie werden volgende items nagekeken en beoordeeld:

- Infrastructuur: Zijn de lokalen ruim genoeg? Zijn ze voldoende aangepast? Zijn ze goed onderhouden? ...
- Medicatiebeleid: Wordt er voldoende geregistreerd? Is er een verantwoordelijke die de medische dossiers opvolgt? Wordt de medicatie veilig bewaard? ...
- Omgaan met privacy: Is er een visietekst rond privacy? Kunnen sanitaire ruimtes voldoende afgesloten worden? Wordt er op een correcte manier met vertrouwelijke info omgegaan? ...
- De handelingsplannen: Worden de handelingsplannen opgevolgd? Worden ze besproken met de cliënt en zijn/haar netwerk? Worden de documenten veilig bewaard? ...
- De procedure voor afzonderingsmaatregelen: (=vrijheidsbeperkende maatregelen): Is er een visietekst? Wordt er preventief gewerkt? ...

De inspecteur werd ontvangen en rondgeleid door één van de coördinatoren. Hij bezocht daarnaast ook enkele groepen. Het bezoek duurde in totaal een 3-tal uur.

Enkele weken later ontvingen we een verslag van de inspectie. We zijn fier te mogen vermelden dat er geen tekorten of aandachtspunten genoteerd werden en we over heel de lijn met glans geslaagd zijn. Uiteraard werden alle medewerkers ingelicht en bedankt voor hun inzet. Een pluim op ieders hoed!

COLOFON

Werken mee aan het tot stand komen van dit jaarverslag:

Teksten

Beda Marleen
De Greef Veerle
Mees Karen
Riské Lore
Storme Bert
Van Aerde Eline
Van Haver Elise
Van Laere Anne
Vercammen Caroline

Illustraties

Deckers Kristel
Muylaert Katya
Paelinck Kathy
Van Damme Conny

